Езикът за програмиране Ruby

Добромир Огнянов Иванов 11Б

Технологично училище "Електронни системи" към ТУ-София www.elsys-bg.org

Резюме — Създаден от японеца Юкихиро Мацумото, по прякор "Мац", основната цел наезика, според създателя му, е да направи програмистите щастливи, като им спести ненужната работа, следвайки принципите за дизайн на потребителски интерфейс.

 $\mathit{Kлючови}\ \mathit{думи} - \mathrm{Ruby},$ език за програмиране.

І. Въведение

Руби е лесен и интуитивен обектно ориентиран език за програмиране, събрал вдъхновение и черти от много други езици като Smalltalk, Perl, Lisp и Python.

ІІ. Принципи и идеали

Поведението на езика трябва да е интуитивно и той трябва да работи така, както програмистът би очаквал. Възможно е крайният резултат да е "принципът на най - малка изненада за Мац", но огромен брой програмисти по света твърдят, че езикът съответства и на техния модел на мислене. Ruby е перфектно балансиран език. Създателят му често казва, че се е опитал да създаде "естествен, а не лесен за писане език".

Добромир Огнянов Иванов — Технологично училище Електронни системи към Технически Университет — София

syliconsynapse@gmail.com

Резултатът е лесен и удобен за работене и научаване език, който има широк диапазон от приложения за интернет и други приложения.

III. Растеж и популярност

Още от създаването си през 1996 година езикът привлича вниманието на програмистката общност. Десет години по - късно, през 2006 година Ruby - Talk — основниятпощенски списък за Ruby получава по над 200 съобщения на ден. Езикът е поставен на 9 - то място сред растящите езици за програмиране, голям принос, за което има популярният фреймуърк за интернет приложения Ruby on Rails или както често бива съкращаван Rails или RoR.

Тъй като **Ruby** е проект с отворен код, всеки е свободен да го използва и модифицира както намери за добре!

IV. Всичко е обект

В езика **Ruby** всичко е обект. Това включва операторите, примитивните типове (за разлика от останалите езици за програмиране) и дори числата. По тази тема Mitz споделя: "Исках скриптов език за програмиране, по - мощен от Perl и далеч по - обектноориентиран от Python.".

Всеки един бит информация може да притежава свои атрибути и методи, което прави езика изключително гъвкав.

V. Гъвкавост

Ruby се счита за изключително гъвкав език, тъй като програмистът е свободен да променя всяка една част от кода по свое желание. Езикът има за цел да премахне всички ограничения, от които страдат останалите езици за програмиране. Всеки един от операторите в зеика може да бъде предефиниран по желание на програмиста, което дава голяма свобода и гъвкавост в използването на различните оператори.

VI. Блокове

Ruby има още една ключова за гъвкавостта си черта - "затваряния" •Те могат да се прикачат към всеки метод•Програмистът прикачва "затваряния" и описва как ще се изпълняват методите в тях•

"Затварянето" се нарича блок и се е превърнало в една от най - популярните функции за начинаещите програмисти, мигрирали от други езици за програмиране, като PHP, Visual Basic и др..

Идеята за блоковете е почерпена от процедурните езици за програмиране.

VII. Множествено унаследяване

За разлика от повечето обектно ориентирани езици за програмиране, Ruby не предлага възможността за множествено

унаследяване, но това в никакъв случай не е недостатък на езика. Вместо това програмистът може да добавя модули (наричани още Категории в Objective - С) . Модулите представляват, най - общо, колекции от методи. Програмистът може да добавя тези колекции в обектите си и да получава достъп до методите им, реализирайки по този начин унаследяване.

IIX. Променливи

Ruby не се нуждае от декларация на променливи. Но за сметка на това притежава изключително лесен и прост за четене и разбиране начин на именуване на различните променливи. Например:

var е локална променлива.

@var е променлива на инстанцията.

\$var е глобална променлива.

Този начин на именуване на променливите спомага за по - лесното четене и разбиране на кода, като позволява лесна идентификация на ролята на всяка променлива. Също така този начин на именуване премахва нуждата от използването на ключовате дума self, като идентификатор на всеки член от инстанцията, и така спомага за по - бързото и лесно писане на код.

ІХ. Неконвенционални черти

Ruby притежава много и уникални черти някои от които са:

• Прихващане и обработка на ексепшъни (exceptions) , както в Java, Python и други обектно ориентирани езици,

- което улеснява манипулацията и обработка на грешки.
- Притежава истински Garbage Collector за всички обекти, което премахва нуждата от ръчно заделяне и освобождаване на памет, което допълнително улеснява работата на програмиста и му позволява да се съсредоточи върху основната част от приложението.
- Писането на С разширения в Ruby е по лесно от това на Perl или Python, с елегантно API за извикване на Ruby от С. Това спомага за вграждането на Ruby като скриптов език. Налична е поддръжка на SWIG интерфейс.
- Позволява динамично зареждане на разширителни външни библиотеки, но само ако операционната система го позволява.
- Позволява програмиране с нишки, независимо от операционната система.
- **Ruby** е преносим език, което му дава предимнство пред останалите програмни езици. Създаден е предимно на GNU/Linux, но работи под много UNIX базирани операционни системи, MacOS X, Windows 95 / 98 / Me / NT / 2000 / XP, DOS, BeOS, OS / 2 и др.

Х. Мигриране от други езици

Когато някой начинаещ в **Ruby** програмист, който има опит в програмирането с други езици, започне да пише програми на езика **Ruby**, може да му се стори много познато. Това е направено с цел, но и разбира се, е следствие от факта, че синтаксисът на езикът е взаимстван от други такива, като напримве Java, Python, Perl, Smalltalk.

XI. Rails

Ruby on Rails или както се съкращава често — Rails е фреймуърк с отворен код, написан изцяло на Ruby, който има за цел да улесни живота на програмистите при създаването на интернет приложения. Използвайки Rails, програмистът може да създава сложни и гъвкави интернет приложения, каквито биха му отнели седмици и дори месеци, само в рамките на броени дни. Това качество на Rails го е превърнало в много широко използван фреймуърк в света на интернет програмирането. Някои от най - големите и известни сайтове в интернет използват имено Rails. Това са GitHub, Basecamp, Twitter, Yellow Pages, Shopify, Livingsocial, Mingle2 и много други.

XII. Заключение

Ruby е изключително гъвкав и интуитивен език за програмиране, което го прави лесен за научаване и удобен за използване. Фактът, че е проект с отворен код му помага да се развива още по - добре и по - бързо. Все пак както всички знаят проектите с отворен код винаги са по – добри от платените.

Езикът **Ruby** има висока степен на интеграция, лесно се поддържа и позволява бърза и лесна разработка на големи проекти. Тези му качества в комбинация с фреймърка за интернет приложения, Ruby on Rails или както често се съкращава – просто **Rails** го правят адекватен избор за работа при разработката на нови интернет приложения.

Начинаещите програмисти успавят лесно и бързо да го усвоят тъй като синтаксисът му, взаимстван от различни други езици, е създаден специално с цел да бъде интуитивен и изчистен.

Тези които преди това са писали на други езици го намират за лесен за свикване, тъй като си прилича с други езици. Тези и други

причини спомагат за бързо нарастващата популярност на езика за програмиране **Ruby**.